

Čís. 8202.

Bylo-li nemanželské dítě legitimováno podle § 161 obč. zák., an se legitimující manžel přiznal k souloži s nemanželskou matkou v kritické době, nemůže se dítě domáhati uznání nemanželského otcovství proti jinému muži, dokud nebyla prohlášena legitimace bezúčinnou z důvodu prokázané nepravdivosti prohlášení legitimovavšího muže.

(Rozh. ze dne 18. července 1928, Rv I 700/28.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném uznání otcovství. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl. Důvody: Podle skutkového zjištění soudu první stolice a obsahu křestního listu byla žalobkyně Anna K-ová nemanželskou, dne 7. července 1889 narozenou dcerou Anny R-ové a byla Eduardem G-em, jenž dne 18. února 1890 vstoupil s Annou R-ovou ve svazek manželský, dne 9. září 1895 per subsequens matrimonium legitimována. Legitimace tato, jak zjištěno obsahem křestního listu, byla ve farní matrice provedena. Podle tohoto zápisu přihlásil se Eduard G. 9. září 1895 za vlastního otce Anny, dne 7. července 1889 narozené, prohlašuje před dvěma svědky za přítomnosti a za souhlasu matky dítěte pod přísahou, že jest přirozeným jeho sploditelem, a prohlášení své podepsal stejně jako oba svědkové a matka dítěte. Tím jest podle § 292 c. ř. s. proveden plný důkaz o okolnosti v křestním listě uvedené a následkem toho nutno Eduarda G-a podle § 161 obč. zák. považovati za otce Anny G-ové, žalobkyně, a jest žaloba o uznání otcovství proti každému jinému vyloučena. Jest ovšem ve smyslu druhého odstavce § 292 c. ř. s. přípustným důkaz nesprávnosti postupu v matrice osvědčeného. Než toliko otec byl oprávněn popíratí manželské zrození, nepřísluší však právo toto ani dítěti, ani jeho matce. Ostatně musila by žaloba, již domáhá se dítě napotomním sňatkem legitimované, oduznutí manželského původu a bezúčinnosti legitimace, řízena býti proti obhájci manželského původu. V tomto sporu nemohlo tudíž býti určeno nemanželské zrození žalobkyně. Procesní soud jest arci oprávněn rozhodnouti o předurčujícím právním poměru bez ohledu na meze své příslušnosti, avšak v tomto případě nejde o právní poměr, nýbrž o poměr rodinný, o spornou otázku rodinného stavu, kterou rozhodnouti přísluší výlučně sborovému soudu první stolice (§ 50 čís. 1 j. n.), a nejde o právní poměr stran, nýbrž o poměr mezi žalobkyní a Eduardem G-em, na sporu tomto nesúčastněným. Legitimací vstoupila žalobkyně do rodiny Eduarda G-a a jest manželskému dítěti na rovni. Otcem jejím jest Eduard G. a dokud nesprávnost zápisu v matrice není prokázána a legitimace není prohlášena bezúčinnou, nemůže býti zjišťováno rozsudkem otcovství někoho jiného. Soud první stolice, vyhověv žalobě, vyslovil, že žalobkyně má dva otce.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalující strana napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacích důvodů čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. Než neprávem. Odvolací soud zamítl žalobu nemanželsky zrozené Anny K-ové rozené R-ové o uznání otcovství proti žalovanému Vojtěchu F-ovi z důvodu, že obsahem křestního listu jest zjištěno, že žalobkyně byla Eduardem G-em, který její matku po jejím narození pojal za manželku, ve smyslu § 161 obč. zák. jako jeho manželská dcera legitimována a že tato legitimace dosud nebyla prohlášena za bezúčinnou. Dovolatelka uplatňuje, že legitimace se stala bezúčinnou právě tím, že v tomto sporu bylo prokázáno proti obsahu křestního listu, že žalovaný s nemanželskou matkou žalobkyně tělesně obcoval v kritické době § 163 obč. zák. a že tudíž o něm platí zákonná domněnka, že žalobkyni zplodil. Tomuto názoru však nelze přisvědčiti. Prokázaná skutečnost, že s nemanželskou matkou žalobkyně v kritické době souložil žalovaný, nevylučuje, že s ní v téže době nesouložil i její pozdější manžel Eduard G. Tento se ostatně tím, že po sňatku s matkou žalobkyně u farního úřadu učinil k vůli legitimaci žalobkyně prohlášení, že jest otcem žalobkyně, přiznal k tomu, že s matkou v kritické době souložil a tím nastala již tehdy, v roce 1905, domněnka podle § 163 obč. zák., že jest otcem žalobkyně. Za tohoto předpokladu došlo pak také k legitimaci žalobkyně jako manželské dcery Eduarda G-a podle § 161 obč. zák. Tato legitimace vylučuje domněnku, že otcem žalobkyně jest někdo jiný než Eduard G., který ji legitimoval, po tak dlouho, pokud zvláštním sporem nebude legitimace prohlášena za bezúčinnou z důvodu prokázané nepravdivosti řečeného prohlášení Eduarda G-a u farního úřadu. Tento spor, jenž jest předurčujícím pro tento spor, nebyl dosud proveden, a ani zahájen. Legitimace žalobkyně Eduardem G-em jest tudíž dosud právně účinnou a vylučuje domněnku, že žalovaný jest otcem žalobkyně, pročez odvolací soud právem žalobu pro tentokráte zamítl. Uplatněné dovolací důvody nejsou tedy opodstatněny a nebylo nedůvodnému dovolání vyhověti.

Čís. 8203.

Ustanovení dvorského dekretu ze dne 15. června 1835, čís. 39 sb. z. s., nebylo dotčeno ve své platnosti třetí dílčí novelou k občanskému zákonu.

(Rozh. ze dne 21. července 1928, Rv I 725/28.)

Nemanželská matka Anna J-ová byla řadu let před porodem dítěte rozvedena se svým manželem Karlem J-em, jenž žil v cizině. Žalobě dítěte proti jinému muži o uznání otcovství a placení výživného procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud napá-